

توراه اور • پاراشاها ویشلاخ • مامار 3

ויאמר יעקב אלהי אבי אברהם כו'

«و يعقوب (יעקב) گفت: «ה' پدرم ابراهيم (אברהם)...»»

تقديم به افتخار

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

پدر ربه، رب لیوی ییتسחק

LikuteiTorah.com

پاراشای حسیدی

/likuteitorah.com/fa/torah-ohr/vayishlach/3

1 **ויאמר יעקב אלהי אבי אברהם כו'. פי' שהתפלל שיומשך אליו המקיפים דקדושה של האבות לעזור לו שיוכל להמשיך המקיף דתהו הנ"ל שיתגלה למטה ועי"ז ג"כ הצילני נא מיד עשו כו' שלמטה.**

«و يعقوب (יעקב) گفت: «**אלהי אבי אברהם...**» مقصود این است که او دعا کرد تا نورهای فراگیر قدسی (مקיפים, makifim) پدران به سوی او فرود آیند و یاری‌اش کنند تا بتواند نور فراگیر (مקיף, makif) تهاو (Tohu؛ آشفتگی) را که پیش‌تر یاد شد، به پایین فرود آورد تا در پایین آشکار شود؛ و از این راه نیز [این امر تحقق می‌یافت که] «لطفاً مرا از دست عیسو (عשו) ... نجات ده»، [یعنی عیسویی] که در عالم فرودین است.

2 **ویחץ את העם כו' לשני מחנות כו'. הנה הטעם שחלק לשני מחנות דוקא. יובן ע"פ הקדמה הידוע שעיקר ההפרש בין עולם התהו לעולם התקון.**

«و مردم را ... به دو اردوگاه تقسیم کرد...» اکنون علت اینکه چرا آنان را مشخصاً به دو اردوگاه تقسیم کرد، بر پایه مقدمه‌ای شناخته‌شده فهمیده می‌شود: تفاوت اصلی میان عالم آشوب (תהו, Tohu) و عالم اصلاح (תקון, Tikun) [به این شرح است].

שבעולם התהו היו הספירות מפורדים זה תחת זה אבל בעולם התקון הם בצیור קוין דהיינו ג' קוין ימין ושמאל ואמצע

در عالم תהו، مراتب تجلی (ספירות, Sefiros) از یکدیگر جدا بودند و هر یک زیر دیگری قرار داشت؛ اما در عالم תקון، در آرایش خط‌ها قرار دارند؛ یعنی سه خط: راست، چپ و میانه.

שהקו האמצעי הוא המחבר ומייחד ג"כ ב' הקוין דימין ושמאל להיות מתכלים יחד כידוע דת"ת
[דתפארת] **הוא הממוצע בין חו"ג [חסד וגבורה] ומחברם יחד**

خط میانه است که دو خط راست و چپ را به هم پیوند می‌دهد و نیز متحد می‌کند، تا در یکدیگر ادغام شوند؛ چنان‌که معروف است زیبایی و هماهنگی (תפארת, Tiferes) میانجی مهر و قید و سخت‌گیری است و آن دو را به هم می‌پیوندد.

ולכך ישראל שהם בבחי' התקון אומרים ג"פ [ג' פעמים] קדוש דוקא וכתیب בהם ג"כ והייתם לי סגולה
שהסגול"ל הוא ג' נקודות בחינת ימין ושמאל ואמצע כו'

ازاین‌رو، اسرائیل که در مرتبه תקון هستند، مشخصاً سه بار «مقدس» می‌گویند؛ و نیز درباره آنان نوشته شده است: «برای من گنجینه‌ای (סגולה, segulah) خواهید بود»، زیرا سِگول [واکه] (סגול, segol) سه نقطه است، جنبه راست، چپ و میانه...

**אבל בעולם התהו שהיו בבחי' פירוד זת"ז [זה תחת זה] ולא נתייחדו יחד ה"ז [הרי זה] רק בחי' ב' קוין
שהחסד הוא בפ"ע [בפני עצמו] והגבורה [הוא בפ"ע] [בפני עצמו].**

اما در عالم تهاو، که در حالت جدایی، یکی زیر دیگری، بودند و با هم متحد نشدند، این تنها مرتبه دو خط است: مهر به تنهایی
است و قید و سخت گیری به تنهایی.

3 וכמ"ש ביאור הדברים במ"א שהענין הוא לפי שבתהו היו האורות מרובים והכלים מועטים

و چنان که شرح این امور در جای دیگری آمده است، نکته این است که در תהו (Tohu [آشوب]) نورها فراوان و ظرفها اندک
بودند.

ולכן מצד קוטן הכלי לפ"ע [לפי ערך] האור ע"כ אין הכלי יכולה להכיל ב' הפכים חו"ג [חסד וגבורה] יחד
ازاین رو، چون ظرف در قیاس با نور کوچک بود، نمی توانست دو امر متضاد، مهر (Chesed, חסד) و قید و سخت گیری (גבורה،
Gevurah)، را با هم در خود جای دهد.

עד"מ באדם מי ששכלו קטן לא יכיל ב' הפכים כלל אלא אם יטה שכלו לזכות לא ימצא אז שום שכל
לחוב ולא יסבול שום נטיה לחוב בלבד.

برای نمونه، در انسان: کسی که عقلش اندک است، اصلاً نمی تواند دو امر متضاد را در خود بگنجاند؛ بلکه اگر عقلش را به سوی
تبرئه متمایل کند، آن گاه هیچ استدلالی برای محکومیت نمی یابد و در دلش هیچ گرایشی به محکومیت را بر نمی تابد، بلکه در
دلش فقط نیکی و مهر است.

4 ובהיפוך כאשר יטה לחוב לא יסבול כלל נטיה לזכות ونמצא אינו אלא בקו א' תמיד פעמים בקו הימין לזכות ופעמים בקו השמאל לחוב

و برعکس، هنگامی که به سوی محکومیت متمایل شود، اصلاً هیچ گرایشی به سوی تبرئه را تاب نمی آورد. در نتیجه، او همواره
فقط در یک خط است: گاهی در خط راست، به سوی تبرئه، و گاهی در خط چپ، به سوی محکومیت.

והרי הקוין מפורדי' שכשהוא בבחי' חסד לא יוכל לסבול בחי' דין וכן להיפוך וזהו הנק' בחינת ב' קוין
שהחסד הוא בפני עצמו והגבורה בפני עצמה.

پس این خطها از هم جدا هستند؛ زیرا هنگامی که در حالت مهر (Chesed, חסד) باشد، نمی تواند حالت داوری (גבורה،
Gevurah) را تاب بیاورد، و برعکس نیز چنین است. این همان چیزی است که «مرتبه دو خط» نامیده می شود: **חסد** به تنهایی
است و **גבורה** به تنهایی.

אבל בתקון שהת"ת [שהתפארת] מכריע בין חו"ג [חסד וגבורה] היינו שגם בשעת הדין יוכל להיות ג"כ נטיה לזכות וכן להיפך לפי שבתקון האורות מועטים והכלים מרובים

اما در سامان‌یابی (Tikkun, תקון)، که زیبایی و هماهنگی (תפארת, Tiferes) میان **חסد** و **גבורה** داوری می‌کند، مقصود این است که حتی هنگام داوری نیز می‌تواند گرایشی به سوی تبریئه وجود داشته باشد، و برعکس نیز چنین است؛ زیرا در **تקון** نورها اندک و ظرف‌ها بسیارند.

نמצא הכלי רחב לקבל גם ב' הפכים וכמו באדם שדעתו רחבה יוכל לסבול ב' הפכים יחד וישכנו במוחו ולבו

در نتیجه، ظرف آن‌قدر گشاده است که حتی دو امر متضاد را نیز بپذیرد. این مانند کسی است که ذهنی گشاده دارد: او می‌تواند دو امر متضاد را با هم تاب بیاورد و آن دو [با هم] در ذهن و دلش سکونت کنند.

שמצד זה יש סברא לזכות אע"פ [אף על פי] שמצד אחר יש סברא לחוב כו' והרי בתקון מתייחדים חו"ג [חסד וגבורה] יחדו וזהו ענין ג' קוין. (ועמ"ש מזה לקמן פ' יתרו בד"ה להבין ביאור ענין האבות הן הן המרכבה)

[او می‌بیند] که از این سو دلیلی برای تبریئه هست، هرچند از سوی دیگر دلیلی برای محکوم‌کردن هست... پس در **תקון**، **חסد** و **גבורה** با هم یگانه می‌شوند، و این معنای سه خط است. (و درباره این موضوع، در ادامه، در پاراشای **יביתרו**، در گفتاری (מאמר) که با عبارت «برای فهم توضیح این موضوع که پدران خود همان مرکبه‌اند» آغاز می‌شود، بنگرید.)

ואמנם בעובדא זו דיעקב ועשו שהיה יעקב צריך להמשיך לו המקיף דתהו שהוא בחי' האור דתהו שבלי גבול כו' לכך הוצרך להעלות מ"ן [מ"ן נוקבין] לשם.

بااین‌حال، در این ماجرای یعقوب و عیسو (עשו)، چون یعقوب نیاز داشت نور فراگیرِ عالم آشوب (תהו, Tohu) را به خود فرود آورد—یعنی مرتبه نورِ عالم **תהו** که بی‌حد است...—از این رو لازم بود در آنجا آب‌های مؤنث (מ"ן, mayin nukvin) را بالا ببرد.

וידוע שהמ"ן [שהמ"ן نוקבין] צריך להיות [להיות] לפי אופן ההמשכה שרוצה להמשיך משום שלפי אופן ההעלא' [ההעלאה] כך היא ההמשכה.

و معلوم است که آب‌های مؤنث باید متناسب با شیوه فرودآوردنی باشد که شخص می‌خواهد فرود آورد، زیرا شیوه فرودآمدن همان‌گونه است که شیوه صعود بوده است.

5 והואיל וכן מאחר שבתהו היה רק ב' קוין כנ"ל לכך הוצרך יעקב לעשות עצמו ג"כ בדוגמא זו.

و از آنجا که چنین است، و چون در عالم آشفستگی (תהו, Tohu) تنها دو خط وجود داشت، چنانکه پیشتر گفته شد، ازاینرو یعقوب (יעקב) نیز می‌بایست خود را بر همین الگو شکل دهد.

וזהו ויחץ את העם כו' לשני מחנות להיות דוגמת עולם התהו שלשם היה זת"ז [זה תחת זה] ולא בציור ג' קוין כנ"ל ועי"ז יתקשר בעולם התהו להמשיך האו"מ [האור מקיף] כו'.

و این است [معنای] «و قوم را ... به دو اردوگاه تقسیم کرد»: تا مطابق الگوی عالم تهاو باشد؛ جایی که [مراتب تجلی (سפירות, Sefiros)] یکی زیر دیگری قرار داشتند، نه در آرایش سه خط، چنانکه پیشتر گفته شد؛ و بدین‌وسیله با عالم تهاو پیوند می‌یافت تا نور فراگیر (اور مکيف, Or Makif) را فرود آورد...

6 ומזה הטעם עצמו יובן הטעם מה שהקריב יעקב המנחה עזים מאתים כו'. שענין מנחה זו היא העלא'

[העלאת / העלאת] מ"ן [میין نوکبین] להמשיך המקיף הנ"ל

و از همین علت، علت اینکه یعقوب (יעקب) پیشکش «دویست بز ماده...» را به عیسو (עשו) تقدیم کرد نیز فهمیده می‌شود. زیرا این پیشکش، بالا بردن [آب‌های مؤنث] (م"ן, mayin nukvin) است تا نور فراگیر پیش‌گفته را فرود آورد.

وهوآ ע"ד ענין הקרבנות שהם העלאת מ"ן [میין نوکبین] להמשיך מ"ד [میין دوکبین] כنודע ואעפ"כ [ואף על פי כן] היתה מנחתו שלא ע"ד אופן ומשפט הקרבנות שבתורה כו'. בהיות שמעשה הקרבנות הוא מבהמות טהורים ושחוטים דוקא. אך השחיטה כשירה בזר.

و این از سنخ قربانی‌هاست؛ قربانی‌هایی که بالا بردن م"ן برای فرود آوردن [آب‌های مذکر] (م"د, mayin duchrin) هستند، چنانکه معروف است. باین‌حال، پیشکش او مطابق شیوه و احکام قربانی‌های تورات نبود... زیرا قربانی‌ها با حیوانات طاهر، و به‌طور مشخص با حیوانات ذبح‌شده، انجام می‌شوند. باین‌همه، ذبح اگر به‌دست غیرکاهن [انجام شود]، معتبر است.

7 ולא מצינו קרבן בתורה בחי רק בשעיר דעזאזל וגם בקרבנות לא היו מקריבים רק החלב והדם.

و در تورات قربانی‌ای نمی‌یابیم که زنده [تقدیم شود]، مگر بز [فرستاده‌شده] به عزازل؛ و در قربانی‌ها نیز تنها چربی و خون را [بر مذبح] تقدیم می‌کردند.

והמנחה הזאת ששלח יעקב לעשו היו בהמות טמאות ג"כ כמ"ש גמלים מניקות כו'. וגם שהן חייין ולא שחוטין

اما این پیشکشی که یعقوب (יעקب) برای عیسو (עשו) فرستاد، حیوانات ناپاک را نیز دربر داشت؛ چنانکه نوشته شده است: «شتران شیرده...»؛ و نیز آن‌ها زنده بودند و ذبح نشده بودند.

והענין הוא משום שהעלאת מ"ן [מיין נוקבין] שהיא המנחה דיעקב הוא להמשיך מ"ד [מיין דוכרין] מבחי' המקיף עולם התוהו.

و توضیح این است که بالا بردن آبهای مؤنث (מ"ן, mayin nukvin)، که همان پیشکشی یعقوب است، برای آن است که آبهای مذکر (מ"ד, mayin duchrin) از مرتبه نور فراگیر عالم آشوب (עולם התוהו, Tohu) به پایین کشیده شوند.

8 **והמ"ן [והמיין נוקבין] והמ"ד [והמיין דוכרין] עולם התוהו הוא משונה ובאופן אחר מן המ"ן [המיין נוקבין] ומ"ד**

[ומיין דוכרין] **עולם התקון שהוא ענין הקרבנות שבתורה שהתורה היא מבחי' עולם התקון דאצילות**

برانگیختگی از پایین (מ"ן, mayin nukvin) و جریان از بالا (מ"ד, mayin duchrin) در عالم آشفته (תוהו, Tohu) با برانگیختگی از پایین و جریان از بالا در عالم اصلاح و سامان یافتگی (תקון, Tikkun) متفاوت اند و از سخی دیگرند؛ این همان مسئله قربانی‌های تورات است، زیرا تورات از مرتبه عالم תקון در عالم صدور (אצילות, Atzilus) است.

והיינו כי עולם התקון הוא בחי' אור פנימי שהאורות מתצמצמים ונתפסי' [ונתפסים] בתוך הכלי ומאחר שהאור יכול להתיישב בתוך הכלי זהו הוראה שכבר נתצמצם האור בצמצומים רבים וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שבתקון האורות מועטים כו'.

یعنی، عالم תקון مرتبه نور درونی (אור פנימי, Or Pnimi) است؛ جایی که نورها منقبض می‌شوند و درون ظرف جای می‌گیرند. و چون نور می‌تواند در ظرف استقرار یابد، این نشان می‌دهد که نور پیش‌تر از انقباض‌های بسیار گذشته است؛ چنان‌که در **עץ حיים (עץ حיים)** آمده است که در תקון نورها اندک‌اند...

לכן התורה שנמשכת משם היא ג"כ בבחי' דקדוקים וצמצומים.

ازاین‌رو، توراتی که از آنجا فرومی‌آید نیز در هیئت جزئیات دقیق و انقباض‌هاست.

9 **ולכן مפורש בתורה سדר העלאת מ"ן [מיין נוקבין] דתקון הכל בדקדוקים שהוא משפט מעשה הקרבנות**

שיהיו מבהמות טהורים ומג' מיני בהמות לבד ושיהיו שחוטין דוקא ויש הרבה דברים שהקרבת נפסל בו

ازاین‌رو، ترتیب بالا بردن آبهای مؤنث (מ"ן, mayin nukvin) در سامان یافتگی (תקון, Tikkun) در تورا، با تمام جزئیات دقیق بیان شده است؛ یعنی احکام عمل قربانی‌ها: اینکه از حیوانات پاک باشند، و فقط از سه گونه حیوان، و حتماً ذبح شده باشند؛ و موارد بسیاری هست که قربانی به سبب آن‌ها مردود می‌شود.

וכן בענין ההקרבה איך ומה הרבה דקדוקין כו' כי כל התור' [התורה] הוסדה בדרך זה בצמצומים ומדידות מפני שהיא מבחי' התקון שהאורות מצומצמים תוך הכלים ולכן מדקדק' ג"כ בכמה מיני צמצומים ודקדוקים כו'.

و همین‌طور دربارهٔ تقدیم قربانی، اینکه چگونه و چه چیزی تقدیم شود، [وجود دارد] جزئیات دقیق بسیار.... زیرا سراسر تورا بر همین شیوه، با انقباضها و اندازه‌گیری‌ها، بنیاد نهاده شده است؛ چون از مرتبهٔ سامان‌یافتگی است، جایی که نورها درون ظرف‌ها منقبض‌اند؛ و ازاین‌رو، آن نیز در انواع بسیار انقباضها و جزئیات دقیق سخت‌گیر است....

אבל יעקב העלה מ"ן [מ"ן נוקבין] לבחי' המקיף דתהו כנ"ל שהוא אור גדול בבחי' א"ס שלכן לא יכול הכלי להכילו ונשאר בבחי' מקיף

اما یعقوب (יעקب) آب‌های مؤنث را به مرتبهٔ نور محیط آشفته‌گی (תהו, Tohu) بالا برد، چنان‌که پیش‌تر گفته شد؛ نوری بزرگ در مرتبهٔ بی‌نهایت مطلق (אין סוף, Ein Sof)، به‌گونه‌ای که ظرف نمی‌توانست آن را در خود جای دهد و آن در مرتبهٔ نور محیط باقی ماند.

(לכך שלח המנחה שהוא העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] לשם) אף בהמות טמאות גמלים מגיקות כו'. וכולן היו חיין ולא שחוטין כו'.

(ازاین‌رو، هدیه را فرستاد؛ هدیه‌ای که بالا بردن آب‌های مؤنث به آنجا بود.) حتی حیوانات ناپاک، «شتران شیرده...»؛ و همهٔ آن‌ها زنده بودند و ذبح نشده بودند....

כי להיות האור בבחי' א"ס לכן אין שם הצמצומים והדקדוקים כי א"ס ב"ה הוא כל יכול לסבול הכל אף טמאין ושיהיו חיין כו' שאין נמצא שם דקדוקים וצמצומים כלל.

زیرا چون نور در مرتبهٔ بی‌نهایت مطلق است، در آنجا انقباضها و جزئیات دقیق وجود ندارد؛ زیرا بی‌نهایت مطلق (אין סוף, Ein Sof)، که متبارک است، بر هر چیزی تواناست و می‌تواند همه‌چیز را برتابد، حتی [حیوانات] ناپاک، و اینکه زنده باشند...؛ زیرا در آنجا اصلاً هیچ‌گونه جزئیات دقیق و انقباضی وجود ندارد.

10 וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] גבי חזיר שעתידי לחזור וליטהר היינו לע"ל [לעתיד לבוא] שיבולע

המות לנצח ואז יתגלה עצמות א"ס ויוכל גם חזיר להתעלות משא"כ עתה.

و چنان‌که حکیمان ما، که یادشان مبارک باد، دربارهٔ خوک (خوک، חזיר, chazir) گفته‌اند که مقدر است بازگردد (لחזור, lachazor) و پاک شود؛ مقصود عصر آینده است، هنگامی که «مرگ برای همیشه بلعیده خواهد شد». آن‌گاه ذات بی‌نهایت مطلق (אין סוף, Ein Sof) آشکار خواهد شد و حتی خوک نیز خواهد توانست تعالی یابد؛ اما اکنون چنین نیست.

לכן יעקב ששלח המנחה לעשו שהוא העלאת מ"ן [מיין נוקבין] למקיה דתהו שבבחי' א"ס שלח ג"כ דברים טמאים ולכך שלח ג"כ גמלים מניקות

ازاینرو یعقوب (יעקב, Yaakov), که هدیه را برای عیسو (עשו, Eisav) فرستاد - هدیه‌ای که عبارت بود از بالا بردن آب‌های مؤنث، یعنی برانگیختگی از پایین (מים نוקבין, mayin nukvin)، به سوی نور فراگیر توهو (תהו, Tohu؛ عالم آشفته‌گی)، که در مرتبهٔ אין סוף است - چیزهای ناپاک را نیز فرستاد؛ و به همین سبب شتران شیرده را نیز فرستاد.

כי אדרבה שרשן של גמלים הוא מאד נעלה כמ"ש באליעזר עבד אברהם שלקח יו"ד גמלים מגמלי אדניו וכל טוב אדניו בידו והוא ענין כגמול עלי אמו כו'

زیرا، برعکس، ریشهٔ شتران (گمלים, gemalim) بسیار بلندمرتبه است؛ چنان‌که دربارهٔ اليعزر، خدمتگزار ابراهیم (آברהם, Avraham)، نوشته شده که ده شتر از شتران اربابش را گرفت، «درحالی‌که همهٔ دارایی اربابش در دستش بود»؛ و این همان مضمون «مانند کودکی از شیرگرفته‌شده (گمול, gamul) بر مادرش...» است.

וכ"ז [וכל זה] לא היה יכול לעשות רק יעקב וקודם מ"ת [מתן תורה] אבל אנחנו כבר ניתן לנו התורה מבחי' התקון ומה שהוא טמא ואסור ע"פ התורה הוא מרוחק ולא יוכל להתעלות כלל כו' והכרת תכרת הנפש באכלה חלב כו' וכיוצא:

و این کار را جز یعقوب هیچ‌کس نمی‌توانست انجام دهد، و آن هم [فقط] پیش از بخشش تورات. اما به ما، تورات از مرتبهٔ تیکون (תיקון, Tikkun؛ اصلاح) داده شده است؛ و آنچه بر پایهٔ تورات ناپاک و ممنوع است، دور است و به‌هیچ‌وجه نمی‌تواند تعالی یابد...؛ و «آن جان به‌کلی منقطع خواهد شد» به سبب خوردن چربی ممنوع... و مانند آن.

دربارهٔ این نسخه

.the English translation و This edition contains the Hebrew text

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

.Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0>

ترجمه و شرح انگلیسی: با کمک هوش مصنوعی (openai/gpt-6-luna-pro:batch) برای likuteitorah.com تهیه شده و با متن عبری و سفاریا مقابله شده است؛ هنوز ویراستار انسانی آن را بازبینی نکرده است. لطفاً هر مطلب مهمی را با متن عبری مقابله کنید.

ربه خواست که ماماریم پارشای آن هفته، «پارشای حسیدی»، در همان هفته و در طول هفت روز آن آموخته شوند (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309 /parsha). چرا آن را بیاموزیم و برکات ربه: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha

پروژه‌ای رایگان و غیرتجاری؛ هیچ‌چیز در اینجا فروخته نمی‌شود. وابسته به Kehot, Sefaria یا کتابخانهٔ لوباوویچ نیست. © likuteitorah.com

از likuteitorah.com/fa/torah-ohr/vayishlach/3

تقدیم به افتخار

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

پدر ربه، رب لیوی بیتسخاک